

Ag Nascadh Stair na Sraithe Sóisearaí le Cláir Foghlama Leibhéal 2

Tortháí Foghlama leibhéal 2

Sonraíocht Curacláim na Sraithe Sóisearaí:

Násc Mholta do Thortháí Foghlama

Gnéithe de na hAonaid Tosaíochta Foghlama		Sonraíocht Curacláim na Sraithe Sóisearaí: Násc Mholta do Thortháí Foghlama	
Cumarsáid agus Litearthacht	Labhairt maris cui ar chuspóiri éagsúla agusaireas mar éisteoir a thaispeáint	<p>1.1 Éisteacht chun eolas a fháil a bhainneann le níos mó ná rogha amháin, m.sh. éisteacht le fógraí a bhainneann le scoil, amchlár labhartha a úsáid chun am teacht isteach agus am imeachta traenach a fháil</p> <p>1.2 Ceisteanna a chur chun eolas a fháil, m.sh. dátaí/praghsanna a sheiceáil (aghaidh le haghaidh agus ar an teileafón), béile a chur in áirithe ar an teileafón</p> <p>1.4 Tuairimí pearsanta, firic agus mothúchán a chur in iúl, mar is cui, m.sh. tuairim a chur in iúl faoi chláir teilifise, nuacht ón deireadh seachtaíne a bhí acu a chur in iúl</p> <p>1.5 Páirt a ghlacadh i gcumarsáid phraiticiúil, fhoirmíúil agus neamhfhoirmíúil, m.sh. agallamh nó cruinniú tuismitheoirí múinteoirí, agallamh le piaral ar thopací í spéis leo, ag comhrá agus iad amuigh le cairde, ag fogaírt rudai ar idírchum na scoile</p> <p>1.6 Éisteacht le réimse scéalta agus freagairt dóibh</p> <p>1.14 Cineálacha difriúla scribhneoireachta agus téacs a léimhniú, lena n-áirítear comharthá agus siombailí sóisialta, m.sh. gnáthfórmáidí billí, biachláir, foimeacha, cláir ama, comharthá bóthair agus eile, treoracha simplí ulmhúchán bia (bruth ubh, déan ceapaire, dean cupán tae), piosa gairid scribhneoireachta a bhainneann leo go pearanta</p> <p>1.15 Eochair eolas a aimsiú óchíneálacha difriúla scribhneoireachta, m.sh. eolas firiciúil a aimsiú i bhfoimeacha/billí, amanna agus dátaí coinní, biachláir, cláir ama, nuachtáin</p>	<p>1.6 Tairbhe agus teorainneacha na gcineálacha difriúla bunfhoinsi agus foinsí tánaisteacha stáiríúla a phlé, cosúil le fianaise i bhfoirm scribhinn, fianaise físe, cluashfianaise, fianaise ó bhéal agus fianaise thadhlaich; tuiscint ar thábhacht na seandálaíochta agus na teicneolaíochta nua ar fhiosrú stáiríúl</p> <p>3.6 Fiosrú a dhéanamh ar bheatha agus ar bhás sna meánaoiseanna</p> <p>1.7 Breithíúnais stáiríúla a dhéanamh bunaithe ar fhianaise faoi phearsa, saincheisteanna agus eachtraí san am atá thart, ag lériú feasacha maidir le tábhacht stáiríúl</p> <p>2.11 Naisc a dhéanamh idir stair phearsanta, áitiúl nó stair mhuintire agus phearsana, saincheisteanna agus eachtraí náisiúnta agus/nó idirmáisiúnta</p> <p>2.8 Cur síos a dhéanamh ar thionchar an chogaidh ar shaol mhuintir na hÉireann, ag tagairt don Chéad Chogadh Domhanda nó don Dara Cogadh Domhanda</p>
	Léitheoireacht a dhéanamh chun buneolas a fháil	<p>1.6 Tairbhe agus teorainneacha na gcineálacha difriúla bunfhoinsi agus foinsí tánaisteacha stáiríúla a phlé, cosúil le fianaise i bhfoirm scribhinn, fianaise físe, cluashfianaise, fianaise ó bhéal agus fianaise thadhlaich; tuiscint ar thábhacht na seandálaíochta agus na teicneolaíochta nua ar fhiosrú stáiríúl</p> <p>1.5 Fiosrú a dhéanamh ar phost an staraí, lena n-áirítear an chaoi a n-aimsíonn sé/sí fianaise agus a úsáideann sé/sí fianaise</p>	<p>1.6 Tairbhe agus teorainneacha na gcineálacha difriúla bunfhoinsi agus foinsí tánaisteacha stáiríúla a phlé, cosúil le fianaise i bhfoirm scribhinn, fianaise físe, cluashfianaise, fianaise ó bhéal agus fianaise thadhlaich; tuiscint ar thábhacht na seandálaíochta agus na teicneolaíochta nua ar fhiosrú stáiríúl</p> <p>1.5 Fiosrú a dhéanamh ar phost an staraí, lena n-áirítear an chaoi a n-aimsíonn sé/sí fianaise agus a úsáideann sé/sí fianaise</p>
	Réimse foirmeacha scribhneoireachta a úsáid chun tuairimí a chur in iúl	<p>1.18 Ar a laghad cùig abairt a scriobh/chlóscriobh ionas go ndéanann siad ciall nō go gcuireann siad eolas in iúl, m.sh. cruinniú a shocruú le cara, treoracha a thabhairt</p> <p>1.21 Réimse de chineálacha difriúla scribhneoireachta a úsáid le teacht leis an gcuospóir agus leis an lucht léitheoireachta, m.sh. seic a scriobh, foirm shimplí iontráil dialainne a chur isteach</p>	<p>3.1 Imscríúd a dhéanamh ar shaol daoine i saoránacht ársa nō mheánaoiseach d'rogha féin agus míniú a thabhairt ar an gaoi ar rannchuidigh gníomhartha agus/nó éachtaí na saoránacha sin le stair na hEorpa agus/nó stair an domhain mhór</p> <p>1.4 Tuiscint a léiriú ar choinchéapa stáiríúl ar nós <i>fóinse agus fianaise; florás agus tuairimíoch; claontach agus oilbachtúlach; cuis agus iarmhairt; athrú agus leanúnachas; am agus spás</i></p>
	Ealaíona léiritheacha a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh	<p>1.22 Páirt a ghlacadh a léiriú nō i gcur i láthair, m.sh. mír bheag drámaíochta a léiriú don rang, damhsa nō ceol a léiriú do thuismitheoirí</p> <p>1.24 Piosa oibre a dhéanamh le haghaidh taispeántais</p>	<p>2.6 Tábhacht stáiríúl na Criostálochta ar oiléan na hÉireann a phlé, lena n-áirítear an tionchar a bhí aici ar chultúr agus ar shocraí na Luathré Criostá</p> <p>3.7 Suntas a thabhairt do na hathrúthe a tharla i réimse na n-ealaíon agus na heolaiochta, agus béisim ar leith ar thábhacht na hAthbheochana</p>
	Úsáid a bhaint as teicneolaiochtá atá oiriúnach do réimse cuspoíri	<p>1.29 Úsáid a bhaint as an teicneolaiocht chun cumarsáid a dhéanamh le daoine eile i gníomhaiocht</p> <p>1.35 Teacht ar réimse suiomhanna gréasáin ar an idírlion, m.sh. scoilnet, suiomhanna gréasáin a bhfuil spéis pearsanta ag an scoláire iontu</p> <p>1.36 Faisnéis le haghaidh tionschnamh a aimsiú ar an nGréasán</p>	<p>1.8 Tuairisc a dhéanamh ar stór fianaise stáiríúil cosúil le múaem, leabharlann, ionad oidhreachta, cartlann nó taispeántas digitach nō cartlann nō taispeántas eile</p> <p>1.8 Tuairisc a dhéanamh ar stór fianaise stáiríúil cosúil le múaem, leabharlann, ionad oidhreachta, cartlann nó taispeántas digitach nō cartlann nō taispeántas eile</p> <p>3.4 Plé a dhéanamh ar phriomhchúisé agus ar chúrsa an Chéad Chogaidh Domhanda nō an Dara Cogadh Domhanda agus an tionscar láithreach agus fadtearmach a bhí ag cogadh ar dhaóine agus ar thíortha</p>
	Feasacht a fhorbairt ar uimhreas	<p>2.8 Uimhreacha suas go 100 in U a aithint, m.sh. fios a bheith acu cé mhéad náid le haghaidh deicheanna, céadta</p> <p>2.23 Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar na haonaid a bhainneann le fad agus le hachar, m.sh. ciliméadair, méadair, ceintiméadair</p>	<p>1.10 Tuiscint chróineolaioch a léiriú trí línte ama a chruthú agus a choinneáil de na pearsana, saincheisteanna agus eachtraí ionas gur féidir iad a aimsiú de réir mar a tháinig siad chun cinn sna tréimhse stáire áirithe.</p> <p>3.2 Tionchar gabhála agus coilínithe ar dhaoine a mheas ina ndéantar tagairt do thaiscéalaíochta na Portaingéile agus na Spáinne</p>
	Feasacht a fhorbairt ar fhad agus arachar	<p>2.24 Aonaid faid agus achair a aithint ar rialóir, slat méadair agus miosúr (ribín tomhais)</p> <p>2.25 Rialóir a úsáid chun faid dhifriúla línte a tharraingt agus a thomhas</p>	<p>1.10 Tuiscint chróineolaioch a léiriú trí línte ama a chruthú agus a choinneáil de na pearsana, saincheisteanna agus eachtraí ionas gur féidir iad a aimsiú de réir mar a tháinig siad chun cinn sna tréimhse stáire áirithe.</p> <p>1.10 Tuiscint chróineolaioch a léiriú trí línte ama a chruthú agus a choinneáil de na pearsana, saincheisteanna agus eachtraí ionas gur féidir iad a aimsiú de réir mar a tháinig siad chun cinn sna tréimhse stáire áirithe.</p>
	Feasacht spásúil a fhorbairt	<p>2.32 Foclóir cuí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar threo, m.sh. deiseal, tuathal, cothrománoch, ingearach</p> <p>2.33 Mapa simplí a úsáid chun suiomh tugtha a aimsiú</p>	<p>3.2 Tionchar gabhála agus coilínithe ar dhaoine a mheas ina ndéantar tagairt do thaiscéalaíochta na Portaingéile agus na Spáinne</p>
	Sonraí a úsáid le haghaidh réimse cuspoíri difriúla	<p>2.35 An t-achar idir dhá áit ar mhapa a riomh</p> <p>2.39 Cuir chuige bhunúsacha ballíú sonraí a aithint, m.sh. leathán (bileoga) taifid, córas scóir</p>	<p>3.2 Tionchar gabhála agus coilínithe ar dhaoine a mheas ina ndéantar tagairt do thaiscéalaíochta na Portaingéile agus na Spáinne</p>
	Cruthanna a úsáid	<p>2.42 Léaráidi bunúsacha a thógáil chun sonraí le dhá chritéar a chur in iúl, m.sh. picteagram/barrachairt a tharraingt</p> <p>2.43 Labhairt ar /plé a dhéanamh faoi eolas ó bhunsonrai, m.sh. picteagram, barrachairt nō treograph</p>	<p>3.9 Saol i dtír fhaisisteach amháin agus i dtír chumannach amháin san fhichiú haois a scrúdú</p> <p>3.9 Saol i dtír fhaisisteach amháin agus i dtír chumannach amháin san fhichiú haois a scrúdú</p>
	Feasachta fhorbairt aram	<p>2.45 Líne a roinnt ina dhá chuid chothroma gan tomhas a dhéanamh, m.sh. trí fhilleadh</p> <p>2.53 Lá nó dáta áirithe ar fhéilire nó ar chláir ama a aimsiú, m.sh. mo lá breithe</p>	<p>1.10 Tuiscint chróineolaioch a léiriú trí línte ama a chruthú agus a choinneáil de na pearsana, saincheisteanna agus eachtraí ionas gur féidir iad a aimsiú de réir mar a tháinig siad chun cinn sna tréimhse stáire áirithe.</p> <p>1.10 Tuiscint chróineolaioch a léiriú trí línte ama a chruthú agus a choinneáil de na pearsana, saincheisteanna agus eachtraí ionas gur féidir iad a aimsiú de réir mar a tháinig siad chun cinn sna tréimhse stáire áirithe.</p>
Cúram Pearssanta	Nósanna sláintíúla i theacháin a fhorbairt	<p>3.10 Cur síos a dhéanamh ar na taibhí a thagann le réimse maith bia, m.sh. croí folláin, cnámha láidre, craiceann glan, fiaca láidre</p> <p>3.12 Cleachtais choiteanna shábháilteachta a bhainneann le hullmhúchán agus stóráil bia a aithint, m.sh. do lámha a ní, feoil amh/cocárálte a scaradh i gcuisneoir í</p>	<p>2.7 Iníuchadh a dhéanamh ar chúisi, cursa agus iarmhairt an Ghorta, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, agus fiosrú a dhéanamh ar thábhacht an Diaspóra Éireannacha</p> <p>3.14 Patrún athraithe thar thréimhse ama difriúla i dtéama ar leith a léiriú (cosúil le, m.sh. Coireacht agus Pionós, Bia agus Deoch, Súigradh, Spórt agus Caitheamh Aimsire, Faisean agus Dreach nō Sláinte agus Leigheas)</p>
	Mothúcháin a aithint	<p>3.36 Mothúcháin choiteanna a aithint mar aon le focal bhainteacha a úsáidtear chun iad a chur in iúl</p> <p>3.39 Mothúcháin daóine eile a aithint, m.sh. fios a bheith agat cad a chuireann isteach air/uirthi, tuiscint a bheith agat má éirionn sé/sí tóigh, go mb'héidir go n-éireoidh daóine eile sa seomra tóigh</p>	<p>1.1 Ionbhá stáiríúl a chothú trí fhéachaint ar dhaoine, ar shaincheisteanna agus eachtraí ar thángthas trasna orthu ina staidéar ar an am atá thart i gcomhthéacs na tréimhse sin a stair</p> <p>1.1 Ionbhá stáiríúl a chothú trí fhéachaint ar dhaoine, ar shaincheisteanna agus eachtraí ar thángthas trasna orthu ina staidéar ar an am atá thart i gcomhthéacs na tréimhse sin a stair</p>
	Cinntí pearssanta a dhéanamh	<p>3.42 Cur síos a dhéanamh ar an gcaoi a bhfuil luachanna nasctha le cíntí a dhéanamh i réimse d'ocáidí difriúla, m.sh. meabhrú ar phiarbhrú, iarmhairtfeideartha, eolas iontaofa a bheith ar fáil, staid fhísiceach/mothúcháin duine, ionchais shóisialta</p> <p>3.43 Liosta a dhéanamh de na rudai na daóine ar féidir leo tionchar a imirt ar chinnteoiréacht</p> <p>3.45 Iarmhairtfeideartha a rinneadh a fhiosrú, le linn iad a chur i bhfeidhm agus iad a thabhairt chun críche, m.sh. éiriú as caiteamh tobac, meáchan a chailleadh, airgead a choiltí</p>	<p>2.7 Iníuchadh a dhéanamh ar chúisi, cursa agus iarmhairt an Ghorta, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, agus fiosrú a dhéanamh ar thábhacht an Diaspóra Éireannacha</p> <p>3.9 Saol i dtír fhaisisteach amháin agus i dtír chumannach amháin san fhichiú haois a scrúdú</p> <p>2.7 Iníuchadh a dhéanamh ar chúisi, cursa agus iarmhairt an Ghorta, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, agus fiosrú a dhéanamh ar thábhacht an Diaspóra Éireannacha</p>
	Dea-chaidreamh a fhorbairt	<p>4.2 Cássana a aithint nuair a labhraonn daóine go difriúil ag brath ar an lucht éisteachta, m.sh. piarai, múniteoirí, tuismitheoirí, daóine fásta eile</p> <p>4.3 Bealáil a liostáil inar féidir le leasainmneacha agus spochadh a bheith goilliúnach duit féin agus do dhaóine eile</p> <p>4.4 Bealáil a aithint/a liostáil inar mhaith leo go gcaithfi leo</p> <p>4.6 Páirt chomhoibríoch a ghlaicadh i suiomh grúpa</p> <p>4.7 An tábhacht atá le meas i gcaidreamh a aithint</p>	<p>1.6 Tairbhe agus teorainneacha na gcineálacha difriúla bunfhoinsi agus foinsí tánaisteacha stáiríúla a phlé, cosúil le fianaise i bhfoirm scribhinn, fianaise físe, cluashfianaise, fianaise ó bhéal agus fianaise thadhlaich; tuiscint a bheith aige ar thábhacht na seandálaíochta agus na teicneolaíochta nua ar fhiosrú stáiríúl</p> <p>3.10 Tábhacht an chinedhiothaithe a fhiosrú, lena n-áirítear cíuseanna, cursa agus iarmhairt an Uileloiscithe</p>
	Coimhlintí a réiteach	<p>4.11 Cur síos a dhéanamh ar chomharthá sóirí iompar bulaiochta</p> <p>4.13 Na céimeanna chun déileáil le coimhlint a aithint, m.sh. staid agus gan freagairt láithreach, éisteacht le comhairfe Ó dhúine fásta</p> <p>4.14 Bealáil a liostáil chun am fóilliochta a chaitheamh</p> <p>4.15 Áiteanna agus eagraiochtaí coitianta sa phobal áitiúil a aithint</p>	<p>3.12 Machnamh a dhéanamh ar ról eagraiocht idirnáisiúnta, cosúil leis an Aontas Eorpach nō na Náisiúin Aontaithe, maidir le comhair idirnáisiúnta, ceartas agus cearta daonna a chur chun cinn</p> <p>3.14 Patrún athraithe thar thréimhse ama difriúla i dtéama ar leith a léiriú (cosúil le, m.sh. Coireacht agus Pionós, Bia agus Deoch, Súigradh, Spórt agus Caitheamh Aimsire, Faisean agus Dreach nō Sláinte agus Leigheas)</p> <p>2.11 Naisc a dhéanamh idir stair phearsanta, áitiúl nó stair mhuintire agus phearsana, saincheisteanna agus eachtraí náisiúnta agus/nó idirmáisiúnta</p>
Ag Maireachtáil i bpobal	A bheith ábalta spriocanna foghlama a shocrú	<p>5.1 Spriocanna foghlama a shocrú, m.sh. faoi dheireadh na seachtaíne seo críochnóidh mé mo leabhar</p> <p>5.4 Tuairimí a chur in iúl ar cén chaoi a bhféadfaí an obair a fhéabsú, m.sh. an chead uair eile tabharfaidh mé níos mó am a dom féin chun an sprioc a bhaint amach</p>	<p>2.10 Míniú a thabhairt ar gcaoi a raibh tionchar ag gluaiseach spóirt, chultúrtha nō shóisialta amháin ar shaol na hÉireann</p> <p>2.10 Míniú a thabhairt ar gcaoi a raibh tionchar ag gluaiseach spóirt, chultúrtha nō shóisialta amháin ar shaol na hÉireann</p>
	Ag ullmhú do ghniomhaiocht atá baiteach leis an obair	<p>5.13 Tascanna ar leith a dhéanamh i ríol éagsúla ar scoil, m.sh. cláir tinrimh a thabhairt chug an oifig, ábhair sa seomra ranga a eagrú mar is cúi</p> <p>5.16 Taifead a choimeád i iris/ siurnal de thascanna a rinneadh, m.sh. amanna tosaíthe agus críochnáithe tascanna, cur síos a dhéanamh ar na céimeanna sa tasc</p>	<p>1.8 Tuairisc a dhéanamh ar stór fianaise stáiríúl cosúil le múaem, leabharlann, ionad oidhreachta, cartlann nó taispeántas digitach nō cartlann nō taispeántas eile</p> <p>1.5 Fiosrú a dhéanamh ar phost an staraí, lena n-áirítear an chaoi a n-aimsíonn sé/sí fianaise agus a úsáideann sé/sí fianaise</p>
	Feasacht a fhorbairt ar shláinte agus ar shábháilteachta agus trealamh a úsáid	<p>5.17 Samplai a thabhairt de chleachtais shábháilte i dtí ionad oibre ar leith, m.sh. gloiní cosanta a chaitheamh le linn rang miotalóireachta</p> <p>5.18 Eolas círla a bhailíú chun cabhrú leis an</p>	